

RUMUNŲ IR RUSŲ PASIENYJ VYKSTA KOVOS

RUMUNIJĄ PRIVALO GINTIS NUO RUSŲ IR VENGŲ

Hitleris ir Mussolini nori taikos Balkanuose

Rumunai matė, kad rusai ne-sitenkins vien Besarabiją ir Bukoviną. Kasdien rusai įsiras-davo naujų priekabių. Komisi-ja, kuri turėjo išspręsti pabė-gėlių likimą ir jų turtų likvi-davimą, šiandien dar nebaigė savo posėdžių. Rusai iš karto paskyrė posėdžiui vietą Ode-soje, o vėliau rumunų atstovai buvo priversti važinėti į Mas-kvą, bet ir ten neprieita susi-tarimo. Kai rumunai patenkė-na vieną reikalavimą, tai rusai išranda naują.

Praeitą sekmadienį sovietų kariuomenė įsiveržė į Rumu-nijos teritoriją ir turėjo labai stiprių susirėmimų su rumu-nais. Iš abiejų pusių yra po kelis šimtus užmuštų. Vakar atrodė, kad vis dėlto pavyks šis reikalavimas būti pades-nio kraujo praliejimo, nes ru-sai sutiko paskirti komisiją da-lykui išspręsti. Bet komisija dar nesuformuota, o pa-sieny jau vėl prasidėjo nauji susirėmimai.

Iš kitos pusės, rumunų nesu-tikimai su vengrais irgi veda prie ginkluoto sukilimo. Geruo-ju nepavyko susitarti dėl Tran-

silvanijos. Derybos nutrauktos, pradėta mobilizacijos ir kariš-ki sustiprinimai. Labai mažai truksta kibirkščiai įsiliepsno-ti.

Europos diktatoriai susiru-pino susidariusia padėtimi. Mussolini žentas Ciano nuskri-do Vokietijon, matėsi su Hit-leriu ir su kitais svarbesniais valdžios vyrais. Vakar Ciano lėktuvu atskrido Vienon. Su juo kartu atskrido ir vokiečių užsienio reikalų ministeris Rib-bentrop. Hitleris įsakė vengrų ir rumunų ministeriams atvyk-ti Vienon. Šiandien ryte prasi-dės konferencija, kurioje steng-sis išspręsti rumunų-vengrų konfliktą.

Mussolini ir Hitleris įsakė savo ministeriams sutaukinti vengrus ir rumunus. Rumuni-ja yra vienintelis kraštas iš kur diktatoriai gauna benzina karui vesti. Jeigu ten prasidės karas, tai viskas bus išnaikina-ta ir Hitleris neteks benzinos. Karas Balkanuose Hitleriui bu-tų labai kenksmingas ir dėl to jis galėtų praleisti net visą Eu-ropos karą. Šių sumetimų ve-damas jis ir deda pastangas sutaukinti rumunus ir vengrus.

Atmušė nacių lakunus

LONDONAS, Anglija, rugp. 28 d. — Šiandien vokiečiai vėl pradėjo pulti Angliją dienos metu. Paskutinėmis dienoms vokiečiai smarkiau puldavo naktį, nes dienos metu jie tu-rėjo daug nuostolių. Du kar-tus organizuotos vokiečių ka-ro eskadriš bandė prasiveržti į krašto vidų, bet abu kar-tus anglų lėktuvų buvo atmuš-tos atgal. Vieni vokiečių lėk-tuvai kovojo su anglų naikintu-vais, o kiti skrido tolyn. Bet nauji naikintuvai šiemis kelia pastojai ir buvo priversti grįž-ti atgal. Kai kurie jų visai ne-grįžo, nes buvo numušti. Bėg-dami vokiečiai savo bombas iš-mėtė laukuose arba juroje.

Priešinasi totalitarizmui

TOKIO, Japonija, rugp. 28 d. — Japonų ministerio pirmi-ninko pasakyta kalba nustebi-no visus užsieniešius. Princas Konoje kalbėjo apie totalitariz-mą ir smarkiai atakavo šią tendenciją. Visi Konoje skaitė totalitarizmo atstovų, o dabar jis pats visai nelauktai pradė-jo totalitarizmą kritikuoti. Priežastis, matyt, glūdi tame, kad ir pačioje Japonijoje dau-gelis nesutinka su šia tenden-cija. Konoje priverstą opozicinę partiją paleisti, bet pasiprieši-nimas krašte yra toks didelis, kad tuo tarpu vyriausybė, ku-ri pradžioje turėjo labai dide-lius totalitarinius užsimojimus, padarė keletą žingsnių atgal. Pats ministeris pirmininkas buvo priverstas totalitarizmą kritikuoti.

Nepatenkintas vie-na partija

TOKIO, Japonija, rugp. 28 d. — Princas Konoje pareiškė, kad totalitarizmas gali bu-ti labai geras kituose kraštuose, bet Japonijai jis netinka. Japonija negali turėti tikrai vieną partiją. Kai valstybėje yra tikrai viena partija, ji pasi-lima sau valdžios vairą ir ki-tiems karaliaus pavaldiniais visai neduoda galimybių būti naudingais karaliai. Prieš vie-ną partiją negali būti sudary-ta jokia opozicija ir gyventojams nieko kito nelieta, kaip sukilti prieš valstybę, nes ta partija atstovauja valstybę. Vi-si stebisi šiais pareiškimais, nes Konoje anksčiau buvo vi-sai kitos nuomonės. Jo politi-kos dėka šiandien Japonijoje pasiliko tikrai viena partija.

Formuoja naują vyriausybę

BUENOS AIRES, Argenti-na, rugp. 28 d. — Argentinos vyriausybė vakar įteikė laiki-nai einančiam prezidento pa-reiškimą. Kad prezidentas, kuris turi parlamento pasi-tikėjimą, galėtų laisvai perorga-nizuoti vyriausybę ir išaiškinti skandalą kaltininkus bei pa-traukti juos atsakomybėn, vi-si ministeriai atsistatydino. Karo ministeris gen. Marquez neatsistatydino, nes jis dar no-ris pasinaudoti ministerio tel-sėmis ir dalyvauti parlamento posėdyje, kur bus svarstoma jo elgsena skandalo metu. Kol bus sudarytas naujas kabinetas, ministrai paprašyti ir toliau eiti savo pareigas.

NUMUSTAS NACIŲ BOMBONEŠIS SUNAIKINO NAMĄ "KAŽKUR" ANGLIJOJ.

Bombarduota Alek-sandrija

KAIRAS, Egiptas, rugp. 28 d. — Šiandien rytą prieš lėk-tuvai atskrido į Aleksandrijos karo bazę. Port Saidą. Italų lėktuvai numetė kelias bom-bas, bet nė viena bomba nepa-taikė į jokių karo taikinį ir ne-padarė jokių nuostolių. Visos mestos bombos sukrito į van-denį. Tai buvo pirmas italų pa-sikėsimas bombarduoti Alek-sandriją. Ten yra stipriausios britų karo jėgos Tarpžemių ju-roje. Britų karo laivai saugo įėjimą į Suez kanalą ir kon-troluoja prekybą juromis. Ang-lų laivai, kurie anksčiau buvo Maltos saloj ir kitose pavojin-gesnėse vietose, nuplaukė į Aleksandriją. Atlėkusių italus pasitiko britų orlaiviai.

Vartoja benzino bombas

LONDONAS, Anglija, rugp. 28 d. — Paskutinėmis dienoms vokiečiai išmetė labai daug gais-rus keliančių bombų Anglijoje. Tikrųjų kariškų gaisrams kel-ti bombų vokiečiai vis mažiau vartoja, bet jie padarė naujas bombas. Pastarosios yra labai paprastos. Specialiai pagamin-tas indas pripildomas benzinu ir įtaisomas prietaisas benzinui uždegti. Anglai nerado kelias tokias bombas nesproguusias. Nusistebėjo, kai išardė ir pa-matė koks yra tų naujų vo-kiečių vartojamų bombų pa-prastumas.

Generolai prieš Petainą

LONDONAS, Anglija, rugp. 28 d. — Petain, Weygand ir kiti francūzų generolai pasida-vė Hitleriui, bet ne visi buvo tos pačios nuomonės. Dabar paaiškėja, kad daugelis fran-cūzų generolų priešinosi Petain politikai. Pradžioje jie tyloje, nes nemanė, kad Petain darys tokius didelius nusileidimus na-ciams. Generolai Mittelhauser, Chatroux, Prioux ir kiti mano, kad reikia tęsti karą prieš vokiečius ir prisidėti prie gen. de Gaulle. Gen. Prioux buvo Dunkerkės pasitraukimo orga-nizatorius. Visi jie yra labai griežtai nusistatę prieš Petain politiką.

Ruošiasi panaikinti Suomiją

HELSINKIS, Suomija, rugp. 28 d. — Turima žinių, kad ru-sai pasigatavo panaikinti jos nepriklausomybę. Suomii visuomenės sluok-sniai mano, kad rusai pasiųs vyriausybei tokius pat nepa-grįstus reikalavimus, kaip pa-darė kitoms Pabaltijo valsty-bėms. Rusai žino, kad suomių priešinsis ginklų, todėl ir traukia savo kariuomenės dalis prie suomių sienos. Washingtono diplomatiniai sluoksniai yra in-formuoti apie rusų ruošiamą okupaciją Suomijoje ir Balka-nuose.

Vengrai bombarda-vo Rumuniją

BUKARESTAS, Rumunija, rugp. 28 d. — Rumunų vyriausybė paskelbė, kad vienas di-delis vengrų bombonešis bom-bardavo rumunų aerodromą Statu-Mare, Transilvanijoje. Pir-ma vengrų orlaivis bombardavo minėtą civilinį aerodromą bombomis, o vėliau apšaudė kulkosvaizdais. Rumunų laku-nams pavyko priversti nusilei-siti vengrų lėktuvą. Pradžioje vengrų lėktuvas buvo apšaudo-mas priešlėktuvinėmis patran-komis, o vėliau jį užpuolė or-laiviai. Rumunų lakunai priver-tė vengrą nusileisti. Vakar ki-tas vengrų orlaivis skraidė ru-munų teritorijoje. Vyriausybė davė įsakymą šauti į kiekvieną svetimos valstybės lėktuvą. Vengrų lėktuvas išmetė 6 bom-bas.

Sulaiko visus laiškus

HAMILTON, Bermuda, rug-piūčio 28 d. — Britų valdžios organai šiandien praneša, kad nuo šios dienos jie sulaukys vi-sus laiškus, kurie eina į Vokie-tiją arba į vokiečių okupuotas teritorijas. Tokiu būdu an-glai nepraileis laiško į Olandi-ją, Belgiją, Čekoslovakiją, Dan-cigą, Daniją, Luksemburgą, Norvegiją, Vokietiją ir vokie-čių okupuotą Lenkiją bei Fran-cūziją. Pašto pakietukų siunti-mas taip pat sustabdytas. Vi-si kiti laišškai, kurie eina į ne-okupuotas teritorijas, bus smarkiai suvaržyti. Ligi šiam

Anglų lakunų skai-čius didėja

LONDONAS, Anglija, rugp. 28 d. — Anglų lakunų skai-čius kasdien žymiai didėja. Ka-nadoj šiandien yra 22 karo mo-kyklos, kur jaunimas mokomas skraidyti. Šiose mokyklose mo-kinių skaičius žymiai padidėjo. Birželio pradžioje mokyklose buvo tik 500 mokinių, o šiandien Kanadoj jau yra 3,000. Australijoje veikia 10 mokyklų karo lakunams. Kas mėnuo Australijos mokyklose priima-ma 500 jaunuolių. Pačioje An-glijoje taip pat veikia aviaci-jos mokyklos.

Kaltina ne Hitlerį, bet Churchillį

VICHY, Francūzija, rugp. 28 d. — Francūzų vyriausybė kaltina anglus dėl francūzų ko-lonijų neramumų. Cituoja Churchill žodžius, kur jis pri-žada visoms francūzų koloni-joms ekonominę paramą, kol bus sudaryta konstitucinė vy-riausybė. Dėka šios Churchill veiklos Kaledonijoje, Čade, Sy-rijoj ir kitose vietose kyla ne-ramumai. Francūzų vyriausy-bė ėmėsi visų jos galioj esan-čių priemonių sukilimams nu-raminti. Sako, kad ne pirmas kartas kai britai stengiasi su-kelti neramumų francūzų ko-lonijose. Petain vyriausybės pa-reiškime nė vienu žodžiu ne-uzimama apie Hitlerį, ku-ris užtraukė šias nelaimes Francūzijai.

Prašo ambasadoriaus

LONDONAS, Anglija, rugp. 28 d. — Francūzų vyriausybė paskyrė Robert Gayert vyk-ti į Suvienytas Amerikos Valsty-bes ekonominiais francūzų reikalams aptarti. Tuo pačiu metu vyriausybė įpareigojo Gayert kreiptis į Rooseveltą, kad jis paskirtų Francūzijai ambasadorių. Tuo būtų sustip-rinta Petain vyriausybės auto-ritetas, kuris smarkiai nukri-tęs.

metui laiškus Amerikon vežė Amerikos transatlantiniai or-laiviai ir Amerikos prekybiniai laivai.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Vienu ir tuo pačiu metu bombarduojamas Londonas ir Berlynas. Berlyne bombos krito į centrinę Wilhelmstrasse, o Londone sukelti gaisrai trijose vietose. Londone gaisrai prie-miestuose.

— Pavakare vokiečiai bombardavo Temzės žiotis. Anglai sako, kad pagarė didelių nuostolių.

— Roterdamo gyventojai išėjami nustoti varyti sabota-žą. Vokiečiai grąšina didelėmis bausmėmis.

— Vienon atvyko Ciano, Alfieri, Ribbentrop, Mackensen, rumunų ministeris Manoilescu ir vengrų ministeris Csaky.

— Rusai pareikalavo iš rumunų sumokėti 80 milijonų do-lerių. Ši suma jiems neva reikalinga išmokėti darbininkų pen-sijoms.

— Slovakijos žydams įvestas ghetto.

— Vieton atsistatydinusio Tautų sąjungos sekretoriaus, irlandietis Sean Lester paskirtas toms pareigoms laikinai eiti.

— Norvegų prekybinis laivas išgelbėjo 25 britų jūrinin-kus, kurie šešias dienas išbuvo juroje. Jų laivas buvo pa-skandintas.

— Anglų orlaiviai bombardavo sintetinės benzinos fabri-kus, kurie yra išmėtyti rytų Vokietijoje.

— Rooseveltas pasirašė įstatymą, kurio bus šaukiami 55,000 nacionalės gvardijos karių. Jie privalės atvykti į karei-vines rugsėjo 15 dieną.

Visus baudžia vienodai

LONDONAS, Anglija, rugp. 28 d. — Karas priverstė vyriausybę įvesti visą eilę prekybos suvaržymų. Vyriausybė nusta-tė kai kuriems produktams aukš-čiausias kainas. Taip pasielg-ta todėl, kad pinigų už ne-galėtų pasinaudoti ir įsigyti stokuojančių produktų. Vyriausybė nustatė sviestui kainas ir uždraudė brangiau už jį mo-kėti, kad visi galėtų įsigyti vie-nodą dalį. Vakar buvo užde-ta pabauda 19 pinigų, kurie mokėjo brangiau nustaty-tos kainos. Nubaustųjų tarpe yra vienas Churchill bendra-darbis, grafas Cranborne.

Anglai paklausė šveicarų

BERNAS, Šveicarija, rugp. 28 d. — Anglų lakunai, skris-dami bombarduoti Italijos, jau neskrenda per šveicarų terito-riją, bet seka Ron upę, o vė-liau pasuka į kairę. Paskuti-nės anglų orlaivių eskadriš jau skrido šia nauja kryptimi. Šveicarų vyriausybės sluoks-niai yra labai patenkinti, kad britai atkreipė dėmesį į jų no-tą, kurioje protestavo prieš te-ritorijos peržengimą. Tvirtina, kad vokiečiai būtų nekreipę jo-kio dėmesio, bet toliau skraidė šveicarų teritoriją.

Neramumai Tunisijoje

ROMA, Italija, rugp. 28 d. — Italų laikraščiai rašo apie neramumus Tunisijoje. Kalba apie blogą italų darbininkų pa-dėtį minėtoje francūzų koloni-joj. Sąryšį su paliaubomis, francūzai paleido kelis tukstan-čius italų darbininkų, kurie dabar beveik badu miršta. Ita-lai kalba ir apie vietos gyven-tojų nepasitenkinimą francū-zais. Spėjama, kad ši spaudos kampanija yra pravedama są-ryšį su Italijos paruoštu pla-nu užimti Tunisiją. Dar prieš karą Mussolini reikalavo, kad Italijai būtų atiduota ši pro-vincija.

Pranašauja sukilimą

MEKSIKA, sostinė, rugp. 28 d. — Visą Meksiką apibėgo gandas, kad pirmoms rugsėjo dienomis Meksikoj įvyksias su-killimas. Sukilimas turėsias pra-sidėti šiaurėje, nes buvęs kan-didatas į prezidentus Almazan pabėgo į Ameriką ir randasi šiaurėje. Vyriausybė paneigė sukilimo galimybes. Meksikos liaudies priešai daro kvišką, kad tikiant daugiau pakenktų nau-jai išrinktam prezidentui. Kai kurie vyriausybės sluoksniai tvirtina, kad Almazan visai ne-išvažiavo iš Meksikos. Jis te-bėra Meksikoj ir vyriausybė saugoja jo veiksmus. Meksikoj padėtis labai nerami.

Afrikoje sukilimas

VICHY, Francūzija, rugp. 28 d. — Francūzų vyriausybė šiandien paskelbė, kad jai pri-klausančiose kolonijose Afriko-je vyksta sukilimas. Petain vy-riausybė sako, kad sukilimo kurstytojais yra anglai. Vy-riausybė nepaskelbė kurios francūzų kolonijos sukiolo. Va-kar buvo gauta žinių, kad Čad kolonija nutarė neklausyti Pe-tain, bet kartu su anglais ka-rą tebetęsiančio gen. de Gaulle. Visose francūzų kolonijose yra didelis nepasitenkinimas Petain vyriausybe ir jos nusileidimais Hitleriui.

BERLYNAS, Vokietija, rug-piūčio 28 d. — Vokiečių vald-žios organai paskelbė, kad Ful-doje susirinkusieji vokiečių ka-talikų vyskupai parašys tiki-n-tiesiems laišką, kuriame bus kviečiami katalikai į kantrų kvieta karą sunkenybės. Šian-dien vokiečių vyskupai paskel-bė, kad tokio laiško jie nera-šys, kol nebus žinomos garu-tinos karo išdavos. Tai para-do, kad vokiečių vyskupai dar ne visiškai palaiko Hitlerio po-litiką ir nepildo jo pageidavi-mus.

Chicagai ir apylinkei fede-ralio oro biuras šiai dienai pra-našauja:

Debesuotas, gali būti lietaus. Saulė teka 6:11 v. v., lei-dziasi 7:31 v. v.

Clevelando ir Ohio Žinios

Idomus korespondento Rhodes pasakojimai apie įvykius Europoje. — Paskutinis šio sezono piknikas. — Mirė Juozas Vaičiakauskas. — Svarbus klausimas. — Ir komunistai pradeda nusivilti Stalino šeiminkavimu Lietuvoje. — Bolševikišką rojų siūlo kitiems, o patys jo nenori.

Dienraščio Cleveland Press vargiai Hitlerio armija galės korespondentas p. Rhodes ką ant sausžemio išlipti. Sako, tik grįžo iš Europos ir laiko kad jau daugelyje vietų iš oro prakalbas įvairiose miestuose da-kareivių buvo nuleista, bet lyse. P-as Rhodes apkeliaavo beveik visas Europos dalis ir dël, kad negali greit daugiau plačiai aprašyti visus įvykius. nuleisti. Jis savo kalboje pa-jis buvo arti karo lauko viso-žymi, kad Anglija esanti la-se vietose, kur tik Hitleris įsi-veržė į svetimas šalis. P-as Rhodes taipgi pasakoja, kad salos apsauga apstatyti. Ang-jis iš lëktuvo matë, kaip Ru-lia taipgi saugojanti ir vidu-sijos kariuomenë maršavo į rinį judëjimà, kad penktos Lietuvos žemë. Jis pasakoja daugybë matytų baisenybių, kurių ir aprašyti negalima.

Korespondentas pasakoja, kad Hitleris vargiai galësių Anglijà pavergti, nors jis ir dëdas visas pastangas. Sako, kad jeigu prie Anglijos būtų galima sausžemiu prieiti, tai būtų galima tikëti, bet kol Hitlerio mechanizuota armija negalës kôjas ant Anglijos žemës padëti, tol Vokietija gali ma skaiyti pralaimëtoja. O pagal kalbëtojo nuomonę, tai

UŽEIKITE PAS PETE YOUNG
Narys: 271 Am. Legion Post.
Chicago Lietuvos Draugijos.
SCHLITZ ALUS
82nd ir Kean Avenue
(prieš Tautišku kapinių vartus)
WILLOW SPRINGS, ILL.

Mervyn Coyle ir Richard Klowetter, kurie liko suimti South Bend, Ind. Jie yra kaltinami Walter E. Ebelingo nužudymu.

sunku pasakyti, kas galëtų tarpe tų dviejų brolių ištikti. O tai dël to, kad nei vienas, nei kitas nėra tikras, ką jie toliau darys, ir në vienas an-tru nepasitiki, nes abu nėra normalūs.

Vakarinėje miesto dalyje randasi didelë rinkų vieta, kur parduodami valgių produktai. Ta vieta įsteigta jau prieš aštuonias dešimt metų. Bet štai dabar kai kurie mies-to valdininkai propnuoja, kad reikia tas marketas panaikinti ir praversti didelę platų vieškelį, nes dabar daromi nauji tiltai ir tokis kelias esąs reikalingas. Biznieriai labai susirupino ir net į teismą žad kreiptis.

Naujoji parapija rengia savo paskutinį pikniką rugsejo pirmą dieną Machutos darže. Komitetas kviečia visus dalyvauti tame paskutiniame išvažiavime.

Mirė Juozas Vaičiakauskas, 7607 Star Ave., sulaukęs tik 53 metų amžiaus. Paliko žmoną, du sunus ir vieną dukterį.

Per "Naujienas" jau daugelis pakėlė labai svarbų klausimą. Šis klausimas turėtų būti rimtai svarstomas, ne vien tik vienos partijos žmonių, bet bendrai visų lietuvių. Mienėtas klausimas yra, kaip lietuvių galëtų sueiti į vieną bendrą veikimą Lietuvos likimo klausimu. Kiek dabar matyti, tai kaip ir praeityje budavo, eina didelės pasidalinimas į įvairias grupes. Tautininkai rengiasi stoti už smetonininkus. Katalikai turi savotišką nusistatymą. Žinoma, su komunistais tai jau nėra në kalbos. Bet ką reikia daryti socialistinio nusistatymo žmonëms, kurie turi daug šalininkų. Net ir daug katalikų bei tautininkų pritaria socialistiniam veikimui.

Nieko neveikti, tai būtų didelë skriauda mūsų tautai. Bet remti ir bandyti grąžinti Smetonos tvarką į Lietuvos žemę, taipgi būtų neapsirokavimas. Jûo labiau, kad ir Smetonos laikais Lietuva neturëjo pilnos demokratiškos laisvës, o tik turëjo nepriklausomybë.

Gal šituo klausimu būtų gerai, kad mūsų redakcijos arba daugiau apsažinë asmenys galëtų duoti bent kokį pasiulymą, kaip būtų geriau sueiti į bendrą veikimą. O šiaip, tai kyla labai daug diskusijų ir abejonių įvairių asmenų tarpe.

Mūsų kolonijos komunistai jau pradeda dantis atkasti Maskvos tvarka Lietuvoje. Jau atsiranda tokių, kurie net lai-

škučius yra gavę nuo saviškių iš Lietuvos. Nors tuose laiškuose nieko tokio svarbaus ir nepasako, bet jau galima sutoliau darys, ir në vienas ant ru nepasitiki, nes abu nėra normalūs.

Per pereinamus kelis metus iš mūsų kolonijos daugelis komunistų aplankë Lietuvą ir daugelis rengësi važiuoti vëliau. Tiesa, jie sugrįžë kritikavo Lietuvos valdžią už tam tikrus įstatymus, bet gerëjosi Lietuvos nepriklausomybë, Lietuvos vaizdais.

Bet dabar, kada jau reikës eiti pas savo draugo Stalino konsulą ir gauti pasą į Lietuvą įvažiuoti, tai komunistų planai visai pasikeitë. Nesuprantama, kodël. Man rodosi, kad jie dabar turëtų su dideliu džiaugsmu ten važiuoti.

Well, čia galima padaryti savotišką išvadą. Mat, Smetonos valdžia visgi neturëjo tokių akių, kad svetimšalius svečus į kalëjimà uždaryti už bent kokį prasarimą apie Lietuvos tvarką. O draugas Juozas Stalinas visai to nëbos. Jeigu tik bent kuris kokį žodį prasiars, tai tuoj gali būti į gilumą Rusijos išgabentas. Tai ve ko mūsų komunistai ir bijosi. Jie bijosi prarasti gyvenimą toje nelaimingojo Amerikoj, kaip jie kad kalba. Jie nori Rusijos rojaus visam pasauliui; bet ne ten, kur jie patys gyvena.

Jeigu inteligentiškam asmeniui yra reikalingas gyvenimui kambarys, tai galite gauti pas Joną Jarų, 8813 Empire Avenue. Graži vieta ir prieinama kaina. Galite pašaukti telefonu Mu. 3880, ar asmeniškai atsikreipti.

— Jonas Jarus.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atbige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Šėkmingas Joniškėių Išvažiavimas

Joniškėių Labdarybės ir Kultūros Klubo rugpiučio 18 d. įvyko paskutinis šių metų piknikas p. Juozo Spaičio darže, Willow Springs, Ill.

Iš ryto tą dieną dangų dengë pilki debesėliai ir lengvai inojo, bet tuoj po pietų pro debesėlius sušypsojo saulutė, tad Rengimo Komisija nutarë, bus-kas-nebus, turëti pikniką, kad ir ant rasotos žolës. Apie 4 val. man atvykus į daržą buvo vos apie 20 mašinų. Tačiau lietuvių susijus, kas minutë mašinos slinko į daržą viena po kitos ir apie 5 val. jau buvo pilnas daržas. Ir suprantama, prasidëjo tarpusavio vaisës prie baro, vëliau jau ir dainos pasigirdo, — ir taip tęsësi iki vëlyvo vakaro linksma nuotaika.

Daug upo sukëlë atvykë iš Downers Grove biznierius — Benediktas Motuza su savo gražia žmonele, kurs savo linksmu būdu ir dvidešimkë ar daugiau navašino visus buvusius prie baro.

Pastebëjau taipgi ir daugiau gerų joniškėių draugų-biznierių, kaip antai: Kaniušas su sunum, Mykolas ir Elzbieta Rudauskai, Hollywood svetai-

nës savininkai, Bukniai, Drigotai, Ted ir Antoinette Jan'auškas, geri Joniškėių nariai — draugai Gasparaičiai, Simoničiai, Meravičiai, Klevinskai, Dantai, senis Bube'is su sunum. Povilaiciiai iš Roselando ir Chicago Lawn. Taipgi žagariečiai Adomaičiai, jaunuolis Alex Niprikas ir daug kitų, kurių nėra galimybës čia suminëti. Beje, taipgi buvo Stasys Valančius, Jos. Budriko krautuvës manadžeris, su žmonele. Ir taip vaisës ëjo pilnais garais iki vëlyvos nakties.

Girdëjau, kad Klubui liks kelios dešimkës pelno.

— Dëdë B. Vaitekunas.

Grace Moore Dainuos Grant Parke Pirmadienį

Grace Moore, visų mëgiama operos, radio ir ekrano žvaigždë dainuos Grant Parko koncerte pirmadienio vakare. Pirmadienis — Darbo Diena, tai ir nepaprastas programos buvo surengtas tos dienos nemonkamui koncertui prie Michigan ežero kranto. Be Grace Moore dainuos ir garsus baritonas, George Czaplicki.

Pirkite tose krautuvëse, kurių garsinasi "NAUJIENOSE"

Padëti Pinigai kas Mënësi Prieš 11 d. nës Nušimti Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$5,450,000.00

Atsargos fondas virš \$370,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padëtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4 Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

PIRKIT SAU MATRACĄ

TIESIAI IŠ DIRBTUVËS

Wholesale Kaina

SUTAUPYKITE TARPININKŲ PELNĄ

Mes esame dirbëjai matracų, box springs ir studio couches

Mes atnaujiname senus matracus — vienos dienos patarnavimas.

Mes pristatome bet kur mieste. Nuosirdžiai kviečiame jus atlinkyti mūsų įmonę.

Atsineškite šį Kuponą
SIS KUPONAS YRA
VERTAS \$1.00 ANT
KIEKVIENO PIRKINIO
VIRŠ \$5.00

FABRIKĄ
1936-38 S. HALSTED ST.
Tel. MONROE 0377-0378

Spausdinam

PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

TEL. VICTORY 1272
DYKAI Apskalëiavimas.
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rëmai, durys, stogai namams. Pagarbinus finansuojame, nereikia imokëjimų — 3 metams išmokëjimui, lietuvis pardavëjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Bukit Malonų SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regëjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO pririnkime akių, kurie pašalina visą akių įtempimą
Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

MONTI Studios--PIRKIT TIESIOGIAI
Sutaupinkit 40%
Išdirbëjai puikų portretų monumentams —
Padaryti U. S. A. Kuris "MONTI GRAPHO" Garantoto portreto PAPVARTAS IŠKAD NENYKSTANČIO PRO NEVEIKIAMO Jis negali nukristi!
7098 SOUTH PAULINA ST. Prospect 1266

"Extra Dollars"
Beldžias į Jūsų Duris!
4% Saskaitys atidarytos iki 15-tos d. uždriba pilno mën. dividendų.
Vëliausias Dividendas
Visi fondai apdrausti iki \$5,000 by U. S. Gov't Agency
Fairfield Savings and Loan Association
2729 W. Cermak Rd. Lev. 6406

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima Už PRABUVIMAS \$50.00
Ligonijëje RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išëmimas ir Ligon. REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija ir vaistai \$1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Skelbimai Naujienose duoda naudą dëlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTU
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

COAL and COKE

Pasinaudokite Piliat Zemomis Vasaros Kainomis.
NUSIPIRKIT PAKANKAMAI
ATLAS COAL Ateinančiai Žiemai
Illinois Sales Taksų 3% įeina į Paduodamą Žemiau Kainų Sarsą

Zemiau paduodamos kainos yra už cash, perkant 4 tonas ar daugiau	Visos mūsų anglis stokeriams yra dust treated.
POCAHONTAS — Third Vein ar New River. Ne-ruksta... Namams \$7.75	ILLINOIS SCREENINGS — geresnis kieme sijojimas; galima stokeriui vartoti arba rankomis kurenti \$4.70
WEST VIRGINIA MINE \$7.35	ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atsargiai ir tiksliai nustatyto dydžio anglis — tinkama visiems stokerių irengimams \$6.05
PETROLEUM CARBON \$8.75	ROYAL STOKER NUT — Mūsų Vadas. Puiki Stokeriam Anglis \$6.05
PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings \$8.00	BLACK MAGIC SCREENINGS — 1-inch rupumo \$7.20
MILLER'S CREEK — Dideli šmolai, Genuine Consolidation \$9.65	BLACK MAGIC STOKER NUT — 1-inch Nut. Geresnis kuras, su magiškom pasëkom. Geriausias ką pinigai gali nirkiti \$7.65
ATLAS BLOCK — Puikios Pečiui Anglys \$9.50	

Kainos Gal but Pakeistos Be Ispëjimo.
ATLAS FUEL COMPANY
IŠTEIGTA 1915 METAIS.
4919-21 So. Paulina St. Prospect 7960-61

Naujienų Spulka

Permainė Vardą

VIETOJ LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION, DABAR VADINSIS:—

Universal Savings and Loan Association

Šioje Asociacijoje visi indëliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation Washington, D. C.

MOKA 3½% UŽ VISUS INDËLIUS. Kreipkitës

1739 SOUTH HALSTED STREET

Apie Įvairius Dalykus

KARO KORESPONDENTŲ ISTORIJA

Yra pagrindo manyti, kad ro korespondentas paprastai jau ir žiloje senovėje buvo rašytojų, kurie prisidėdavo prie traukiančių ir karą kariuomenių. Antraip, teigtų, kad visi pasakojimai apie karus turėtų būti buvę parašyti vien antraeilė istorikų, pačius įvykius sužinojusiu tik žymiai vėliau. Žinoma, tuos pasakojimus taip pat galėjo parašyti patys karo vadai, vėliau pasidarę memorialistais, tačiau jų pasakojimų tikrumas galėtų būti abejotinas, nes jiems turėjo būti sunku išvengti didesnio ar mažesnio šališkumo. Kas čia pasakytą, visai tinka, pavyzdžiui, Cezariui, kuris savo veiklą "Galų karas" parašė ir kaip to karo nugalėtojas, ir sykiu kaip kronikininkas.

Tikrasis karo korespondentas neturėtų būti maišomas nei su kariu, kuris pasakoją savo žygius ar savo pergyvenimus, nei su informacijos karininku, kuriam pavedama sudiriguoti pranešimus kariuomenės istorinei tarnybai. Kar-

o korespondentas paprastai esti civilis, kuris keliauja drauge su kariuomene ar kaip korespondentas mėgėjas. Tas paskutinis žodis galėtų kelti nusteibinti, tačiau jis kar-tais yra visai pateisinamas. Pavyzdžiui, Goethe, kuris lydėjo Weimaro kunigaikštį į karą su prancuzais, kaip tik priklausė mėgėjų atlyginimo negaunančių stebėtojų kategorijai. Kai kuriais atvejais ir generolas Jominis, kilmės šveicaras, kuris kaip techninis patarėjas tarnavo Napoleonui, taip pat buvo karo korespondentų savo pasakojimų jį nesuinteresuojančių laikraščiu, tačiau, budamas visai neutralus, kaupė juos kaip savo asmeninį dokumentus.

Tais laikais, kada žurnalizmas dar nebuvo, ne kas kitas, o tik istorikai pradėjo traukti stebėti istorijos raidos ten, kur tuo metu istorija buvo kuriama. Pats geriausias iš tų istorikų be abejonės, yra Ksenofonas, kurį 401 metais prieš Kristų jo bičiulis Proksenas,

graikų samdinių vadas, buvo pakviestas vyksti drauge su karaliaus Kyro ekspedicija į Aziją. Pats Ksenofonas anksčiau buvo karys, dalyvavęs Peloponeso kare. Tuo metu jis buvo trijų dešimčių metų amžiaus. Traukiamas palinkimo į nutykingą gyvenimą, smalsumo ir neaiškaus noro dar kartą pergyventi tai, kas jau buvo pergyventa seniau, Ksenofonas pasiryžo kvietimą priimti. Taigi, jis iškeliauja, kaip pats sakos, nebūdamas nei generolu, nei karininku, nei kareiviu. Iš istorijos žinome, koks nuotykis jį ištiko. Apie tai Ksenofonas papasakojo savo garsiaame veikalė "Anabasis". Karaliaus Kyro kariuomenei pralaimėjus ir karių tarpe kilus maištui, ekspedicinis korpusas Ksenofoną tiesiog jėga išrinko savo vadu, ir jis turėjo tą korpusą pakriusiai besitraukiantį per Anadolijos aukštumas, parvesti namo. Ksenofonas tame žygyje nusipelnė didelę garbę, tačiau jis ją ir pats padidino, parašydamas garsią to žygio istoriją, kurią beversdami dabar tiek privargstą graikų kalbos besimoką gimnazistai. Taigi, Ksenofonas visais atžvilgiais turėtų būti laikomas karo korespondentų patronu ir pirm-taku.

Karo korespondentų tarpe labiausiai peiktinai turėtų būti Polybas, kuris, išdavęs savo tėvynę, tuo amatu vertėsi prieš pusėje. Tas graikas, anksčiau buvęs karininku ir diplomatu, 168 metais prieš Kristų buvo nusiųstas kaip įkaitas į Romą, kuri jį pavergė tiek moraliai, tiek intelektualiai. Polybas Romoje užmezgė la-

bai plačias pažintis, ir vėliau, atgavęs laisvę, jis pasidarė Scipiono Afrikiečio bičiuliu ir istoriografu. Jis dalyvavo visoje Scipiono pergalėse ir net Karthagenos paėmime. Kai kas mano, kad Polybas galėjęs būti Graikijos agonijos ir Korinto žlugimo liudytoju. Tai buvo puikiai informuotas istorikas, kurį, praėjus pusei šimtmečio, pagerbė ir jo tėvynė, pastatydama jam paminklą. Dėl savo reporteriško talento Polybas yra lyginamas su didžiausiais moksline žurnalizmo pirmtakais.

Aleksandras Didysis laikė du rašytojus, kuriems buvo pavesta redaguoti oficialių karių "Karališkąsias efemerides". Tai buvo Eumenas ir Diodotas, iš kurių pirmasis buvo nužudytas. Be to, tas didysis karalius laikė dar ir daugiau redaktorių, kaip Be-toną, Diognetą ir Amyntą, tačiau istorijoje išliko vien tik jų vardai.

Trečiajame amžiuje po Kristaus galima paminėti Dioną Kasijų, kuris, prieš parašydami savo "Romėnų istoriją", lydėjo imperatorių Karakalą visoje eilėje ekspedicijų.

I viduramžių laikų karo reporterių tarpą būtų galima įterpti karininką ir teisėją Joinville, tačiau jis savo atsiminimus apie Kryžiaus karus parašė tik maždaug 80 metų amžiaus. Prie Karaliaus Liudviko Šventojo jis buvo kariuomenės štabo viršininku ir patarėju bei patikėtiniu. Jam dažnai teko pačiam kautis ir vėliau Joinville buvo nelaisvėje draugė su savo valdovu. Yra neginčijamas faktas, kad Joinville vedė užrašus.

Nuo XVI-jo amžiaus Prancuzijoje beveik visi karaliai laikydavo istoriografus, kuriems tos pareigos būdavo oficialiai pavedamos ir kurie savo vadovus lydėdavo ir įvairius jų žygius. Daugelis iš jų žymūs rašytojai nebuvo, ir ta aplinkybė kaip tik suteikia ypatingą vertę toms pareigoms kurias Racine ir Boileau ėjo per Liudviko XIV vedamą Olandijoje karą. Tie abu poetai vyko į karą ne kaip liutai, nugalėtojai, ir savo laiškuose juodu abu juokavo, kad juodu nuo mušio lauko buvo atokiai—ten, kur paprastai baltai budavo. Nepaisant to, Racine ir Boileau buvo priversti keliauti drauge su kariuomene, nakvoti bet kur pastatytose palapinėse ir pakelti oro atmainas. Vieną naktį Racine ir Boileau nakvojo vienu namu gruvėsiuose, kur "lokliai buvo visko pridare..." Karaliai buvo lyg ir piktai džiugę, kad tie abu jau senyvi ramūs mįsteliniai turi sekti jo pėdomis. Boileau beveik nuolat skaudėjo gerklę, o Racine skundėsi savo sveikata ir kentė baimę dėl mažiausio įdrėskimo. Nepaisant to, paties karaliaus žodžiais, iš juodviečių kaip tik Racine pasirodė esąs drąsesnis prie Gento, kur jis išdrįso prisistinti net iki pačių apklausų. Tačiau čia reikia prisiminti, kad anais laikais tarp civilių ir karių buvo mišrūs-kas skirtumas, tad ir tie abu gerai išauklėti ir išsimokslinę rašytojai visai skyrėsi nuo tų

nuotykių ieškotojų ir samdinių, iš kurių anais laikais būdavo sudaromos kariuomenės. Antrohet karas buvo profesija, ir karo nelaimė tada būdavo temta pergyventi beveik tik tiems vieniems profesionalams. Moderniaisiais laikais visa tai yra jau pasikeitę.

Prie karo korespondentų galima priskaityti ir tuos įvairius mokslininkus, kuriuos Bonapartas, traukdamas kariuotę į Egiptą, buvo pasitelkęs. Jų nuopelnai archeologijai ir orientalizmui yra nepaprastai dideli. Lygiai taip pat paminėtini yra ir tie menininkai, kurie XIX amž. ėmė traukti drauge su kariuomenėmis—pradedant Goja Ispanijoje ir baigiant Meissonier, kuris dalyvavo Krymo kare.

Vėliau visose kolonijų ekspedicijose ir Europos kariuose karo korespondentai jau nuolat dalyvavo, sudarydami lyg kokią tarptautinę broliją, nes visoms neutralioms valstybėms rūpėjo turėti savo informacinius pačių įvykių vietoje. Vis dėlto, Didžiojo karo reporteriai, kuriuos jau po karo paskelbė buv. fronto kotojai. Mat, mobilizacija pa-

lietė lygiai visus, tai atsitiko, kad patys geriausi liudytojai būvo kaip tik tie, kurie toje dramoje vaidino. Tačiau Didžiojo karo metu fronte buvo užmuštų ir reporterių. Pilietiniai karai, kur stinga tinkamos organizacijos ir kur paprasta žmogaus teisė yra mažiau gerbiama, reporteriams yra žymiai pavojingesni.

Netenka abejoti, kad šių dienų karas karo korespondentų brolijai duos progos nusipelnyti didelę šlovę. Tai dėl tos paprastos priežasties, kad—pavyzdžiui, Prancuzijoje—daugelis iš jų yra dalyvavę praėjusiam kare, yra įsigiję įvairiopo patyrimo ir yra įpratę rizikuoti. Šį kartą tam reikaliui buvo pašaukta daug garsių rašytojų: romanistų, istorikų, apžvalgininkų ir žurnalistų. Taigi, šiuo metu Vakarų fronte yra atsidūrę tokie rašytojai, kaip Octave Aubry, Jerome Tharaud, Jacques Boulenger, Alexandre Arnoux, Roland Dorgelès ir Joseph Kessel. Reikia tikėtis, kad jų kruopštaus stebėjimo ir jų pergyvenimų vaisiai bus žytie indėlis į prancuzų literatūrą.

Andrė Therive.

M A D O S

ISEIGINĖ SUKNELĖ IR PRAKTISKA SUKNELĖ.
No. 4450—Sukirptos mios 14, 16, 18 ir 20 taipgi 34, 36, 38, 40 ir 42.
No. 4476—Sukirptos mios 12, 16, 18 ir 20, taipgi 32, 34, 36, 38 ir 40.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsaky-mu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. ....
Mieros ..... per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurių randasi ta-vernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYKKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

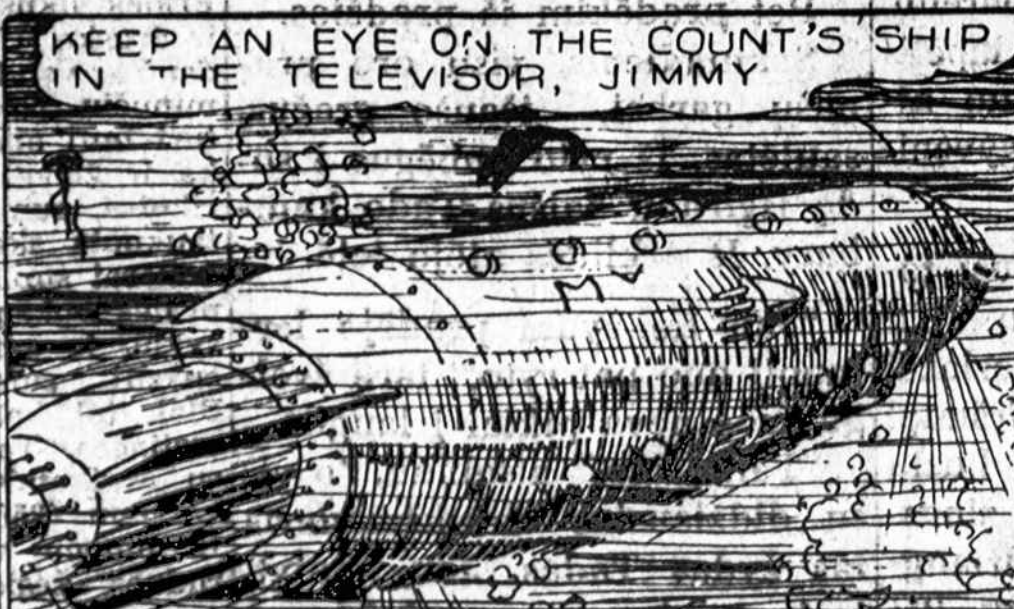
Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadienis — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTI.

JACK SWIFT

THE AURORA RISES BY SLOW STEPS AS THE INTERIOR PRESSURE IS GRADUALLY RELEASED THE PALE, GREENISH TINT OF DAYLIGHT BEGINS TO GROW ABOVE

KEEP AN EYE ON THE COUNT'S SHIP IN THE TELEVISOR, JIMMY

BUT AS THE AURORA NEARS THE SURFACE ZONE, A NEW FORMIDABLE FOE SOARS UP FROM THE DEPTHS — A GREAT SPERM WHALE

Monarch for Moderation

Biznio savaitėje, kada turi būti budrus ir nedrįsti staplerėli, pamėgink stiklą ar du Monarch Alaus. Jo rasi visur Chicagoje.

Patirk, ar jis nepriduoda kaip tik reikalingą atgaivinimą, nepalikdamas po tam blogą skonį.

Monarch Alus iš tikrųjų yra nuosaukumo gėrimas, pagamintas iš geriausių grūdų.

Ir kaslink skonio, na,

Tegul Jūsų SKONIS Sprendžia

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
8216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogas, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet k. Atsinaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pinaud apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žydą
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

PERMODELUOKIT SAVO SENUS KAILIUS Visa Tai už \$15.00
Permodellavimas Pataisyimas Naujas Pataisyimas Valymas Pataisyimas Pataisyimas Pataisyimas
\$15
Vogue
FURRIERS
Pasiuntinį pasaukkit telefonu STATE 7626
190 N. STATE ST. Suite 746
State-Lake Bldg.
Extra kailiai be pelno (jei vartosis)

10-tas Metinis Ispardavimas
Visos ainos NUMUJAS NAUJAS APSILDYMAS
4 kambarių namai
\$212
Pilnai Nereikia įmokėti 36 Mėnesiai išmokėjimui
WESTLAKE SUPPLY CO.
1300 W. LAKE STREET
Monroe 4842-3-4

FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užtaisomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam ir farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0966

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS
Parduodam geriausią ir stipriausią FOX HEAD ALŲ Vynai-Likieriai-Gėrimai į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

"KULTUROS"
Numerius trečią ir penktą (kaina 45 centai)
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.

Sophie Barcus RYTINE RADIO VALANDA
iš stoties
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 9:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirsit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Registracija Eina Tvarkiai

Pašto raštinių darbininkai praneša, kad nepiliečių registracija eina tvarkiai ir, kad pirmoj registracijos dienoj buvo girdėti labai mažai nusiskundimų.

Apskaičiuojama, kad visoj Amerikoj 180,000 nepiliečių užsiregistravo pirmoj dienoj. Viso yra apie 3,600,000 nepiliečių Suvienytose Valstijose.

Pašto viršininkas, Otis Kreiger, pataria, kad nepiliečiai nusiųgtų į jų apylinkės pašto raštinių ir gautų blanką, "Form AR-1". Tą blanką parsinešę namo, nepiliečiai gali su pagalba draugų ir šeimynos narių atsakyti į paduotus klausimus, ir tada blanką gražinti raštinei. Klerkai perrašys atsakymus ant reguliarių blankų.

Subway Darbininkas Žuvo

Ray Wilkins, 40 metų amžiaus, mirė Norwegian American ligoninėje vakar. Jis dirbo juodą darbą prie subway kasio, kur sekmadienį jis buvo sunkiai sužeistas, kada jis pakliuvo tarpe dviejų vežimų tunelyje po State gatvės.

Western Electric Darbininkų Skaičius Auga

Western Electric kompanija, prie 22-ros ir Cicero, praneša, kad per paskutines dvi savaites dar 341 darbininkas buvo pašauktas į darbą. Dabar Western Electric darbininkų skaičius paauugo iki 13,941. Tiek daug darbininkų kompanija turėjusi tik prieš gegužės 1 d., 1938 m. Nuo š. m. sausio 1 d., 856 darbininkai buvo gražinti į darbą.

Kultūros Ratelio Choro Veikla

Naktinis piknikas — vakaruškos

Lietuvių Jaunimo Kultūros Ratelio Choras turės smagų naktinį pikniką — vakaruškas, rugpjūčio 31 d., šeštadienį, 7 val. vakaro, Liberty Grove, Willow Springs, Ill. Šokiama grieš šaunus Ratelio orkestras. Tai bus tikros lietuviškos vakaruškos: skambės dainų sustartinės, šokiai, žaislai ir kiti tokie įvairumai.

Užkviečiame visus atsilankyti.

Choro pamokos

Per vasarą choras turėjo vakacijas. Dabar po vakacijų choras pradės energingai veikti, nes ateina rudens ir žiemos sezonas. Turėsime daug užkviemtųjų pildyti programas lietuvių organizacijų parengimuose.

Visi nariai įsidėmėkite, kad pirmos po vakacijų choro pamokos įvyks penktadienį, rugsėjo 6 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St.

Pereitam Ratelio susirinkime buvo iškeltas obalsis, jog kiekvienas choro narys turi pasistengti gauti nors po vieną naują nari, kad chorą padidintų dvigubai.

Jau girdėjau, kad kai kurie choro nariai žada atsivesti naujų choro narių. Tai gerai. Po pamokų turėsime iškilmingą naujų narių priėmimą. Bus šokiai ir vaišės.

Ratelio mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 4 d., trečiadienį, 2417 W. 43 St. Visi nariai dalyvaukite.

V. R.

Garsinkitės "N-nose"

Didelis mitingas Veiveriuose. Kalba valstietis Pranas Brunza. Dabar į nelaisvę Stalinui patekusi Lietuvoje laisvi mitingai yra uždrausti.

Jonistų Ordono Nepaprastas Išvažiavimas

Jonistų Ordono Berestha jachta įvyko nepaprastas išvažiavimas rugpjūčio 25 d. prie Halsted St. iš Chicagos upės į Michigan ežerą.

Jachta kelionė buvo įdomi ir įspūdinga. Svečių upas buvo labai geras, visi linksminosi, žaidė, dainavo liaudies daineles ir jautėsi pasitenkinę.

Po įspūdingos kelionės Dr. LeVan Pulsuckis su ark. S. A. Geniočiu turėjo žingeidų pasikalbėjimą.

— Sekanti kelionė bus lėktuvu ir aš jus, tėve, norėsiu pasiimti su savimi kartu, kad man išrištum dvasišką problemą, — sako Dr. LeVan.

— Gal ketini apsivesti, kad aš ten bučiau reikalingas? — rimtai pastebėjo arkivyskupas.

Dr. LeVan išgirdęs tokį paklausimą nusišypsojo ir po to jis tęsė savo įdomią kalbą apie oro kelionę.

Ten pat su viešniomis kalbėjosi jo mylima mamytė Veronika ir susijaudinusi pradėjo verkli. Ona Dovgin, Bernice Patumsis ir Vincenta Sliažas visos nustebo ir nežinojo kas su ja taip umai atsitiko. Ji susitvarkiusi pareiškia, kad jai iš džiaugsmo sukilo ašaros. Po to ji linksmai visiems papasakojo apie savo sunaus Dr. LeVan susižadavimą su p-le Dr. Grace Iliff. Tą paslaptį, kurią Dr. LeVan turėjo pasikalbėjime su ark. Geniočiu ir nieko netrukus jo mamytė visiems viešai pasakė.

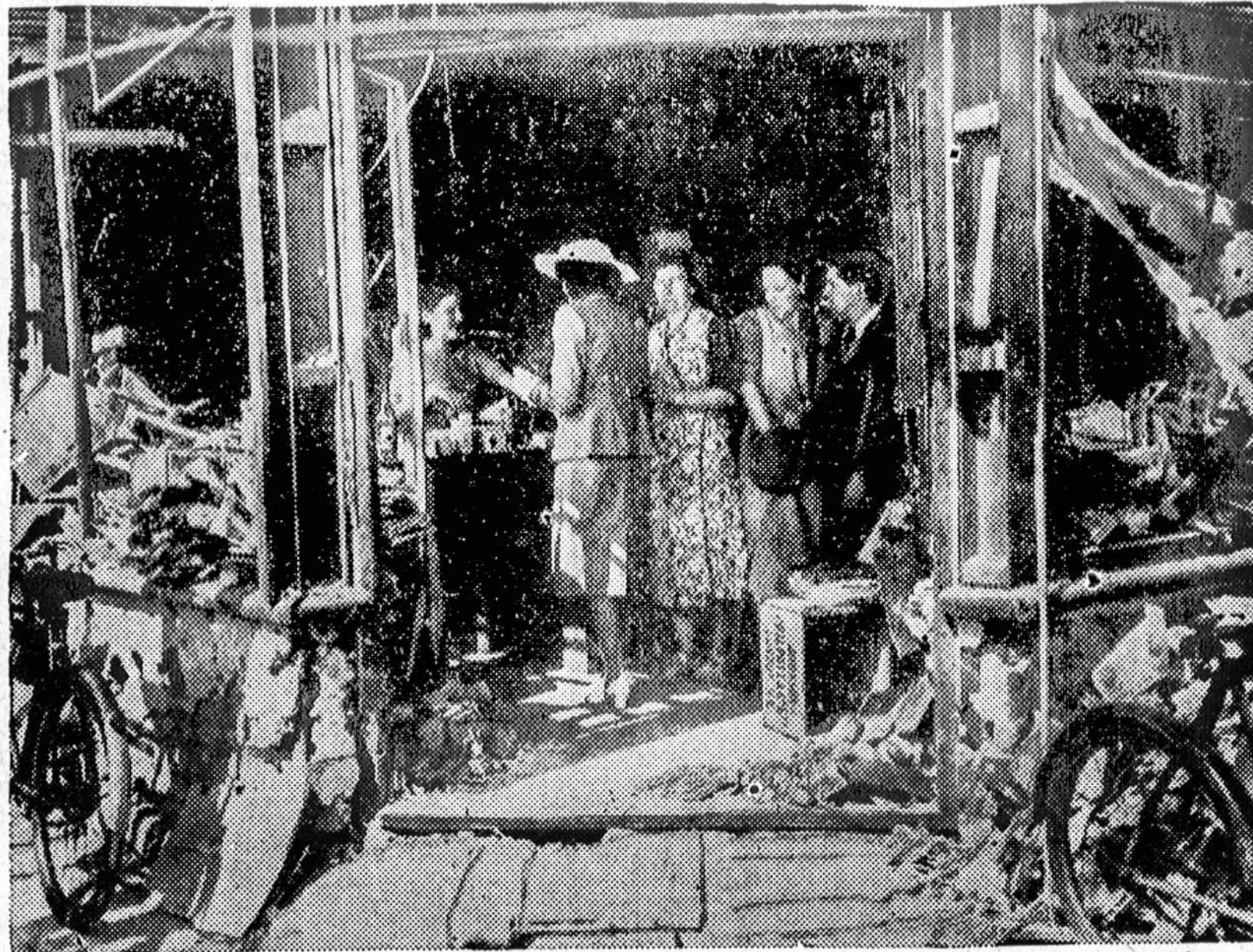
Dr. LeVan busiamoji žmona, Dr. Grace Iliff, dabartiniu laiku dirba German Deaconess ligoninėje. Ji ne tik kad yra aukšto išsilavinimo moteris, bet dar ji turi rimtumo ir išminties požymių. Dr. LeVan taip pat yra rimtas, išmintingas ir sumanus žmogus. Jie abu yra apie 30 metų subrendę jaunuoliai.

Buvo pranešta ir apie tai, kad sekamą sekmadienį, rugsėjo-Sept. 1 dieną, 2:00 val. po pietų, Jonistai ruošia suėga su muzikos programa ir prakalbomis ir užkviest atsilankyti ne tik jonistus, bet ir publiką. Susirinkimas įvyks Jonistų Salėje, 814 West 33rd St.

Jachtai sugrįžus, daug svečių nuvyko pas p-nią Rašinskienę ir ten buvo visi širdingai sutikti ir pavaišinti. Juozefa Rašinskienė yra linksmo budo ponitė, ji visuomet mėgsta dainuoti lietuviškas daineles, tat ir šį kartą ji linksminavo visus atsilankiusius. Aš irgi ten dalyvavusi. Jonistams linkiu gausingos laimės ir pasisekimo.

— Žemaičių Duktė.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Londono priemiestyje atsidarė nauja krautuvė, nežiurint borbardavimo.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Edward Prouza, 8 metų amžiaus, 3706 W. Cermak road, mirė St. Anthony's ligoninėje. Jis buvo mirtinai sužeistas rugp. 2 d., kada automobilis jį permušė arti savo namų. Automobilio vairuotojas buvo Henry Stirn, 27 metų amžiaus, 2016 Wilson ave.

Miss Ray Phillips, 81 metų amžiaus, kuri buvo automobilio sužeista rugp. 17 d., mirė St. Mary's ligoninėje. Vairuotojas buvo George Brenke, 34 metų amžiaus, 3421 N. Damen. Miss Phillips gyveno 1308 N. Damen ave., netoli nuo kur nelaimė įvyko.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

DIDELIS NAUJIENU SIURPRIZAS CHICAGOJ

KADA

?

ZIURĖKITE RYTOJ

VAKAR CHICAGOJE

• Du svečiai Chicagoje paršivė namo nemalonus įspūdius iš mūsų miesto. Albert Ackerman, iš Dallas, Texas, vakar sutiko piktadary prie Wrightwood ir Racine, kuris nuo jo atėmė \$35 ir transportacijos tikieta atgal į Dallas. Kitoje miesto dalyje, vidurmiesty, Mrs. Edward Steenis, iš Appleton, Wis., prarado piniginę, kurioje buvo \$50 ir brangakmenių. Mrs. Steenis dalyvavo šokių mokytojų susirinkime Auditorium viešbuty, kada pavogimas įvyko.

• Harry Demos, 20 metų amžiaus, 2500 North 75 Court, Elmwood Park, vakar sugautas bevaigiant dviratį. Jis prisipažino policijai, kad nuo Kalėdų pavogė jau 15 dviračių. Policija visus dviračius atgavo nuo jo "kostumierius", kurie juos pirkto, nežinodami, kad vogti.

• Trys vyrai aplankė dentisto Dr. Charles Salk ofisą, 3801 West Harrison st., bet ne dantų traukti. Jie nuo jo atėmė \$129.

• Mirtis atsilankė ir į teatrą vakar. Mrs. Anna Stone, 31 metų amžiaus, 3218 Diversey, gėrėjosi vienu Hollywoodo kuriniu northsidės teatre, kada ji turėjo širdies priepuolį. Ji mirė po poros valandų.

• Policija tęsia gemblių burių areštavimus, mėgindama panaikinti gemblių vaimą Chicagoje. Vakare areštuota dar 13 asmenų.

• Vakare gatvėje mirė Fred May, 60 metų amžiaus, 1524 E. Marquette rd. Priežastis — širdies priepuolis.

• John Rower, 21 metų amžiaus, 6405 Glenwood ave., pasitikėjo nepažįstamų vyrų, kuris žadėjo už \$52 gauti Rowerui gerą darbą. Rower šiandien neturi nei darbo — nei \$52.

• Nežinomi piktadariai apvogė policijanto Dennis Parkinson namus, 1418 W. 67 st. Išnešė drabužių bei kailinių kurių vertė skaitoma į \$754.

• Vyras kuris laikė ranką kišeniuje, lyg kad joje turėdamas revolverį, vakar pareikalavo ir gavo \$20 nuo Thomas Hurford, patarnautojo Hull-Dobbs restorane, 1833 E. 71 st. Prieš tris mėnesius vagis tokiuo pat budu tame restorane gavo \$30.

• Antrą syk per 4 metų laiką vakar teko barberiui Thomas Hountras perkenėti nemalonus pasekmes sprogusios "smirdančios bombos". Mat, Thomas Hountras ne unijistas. Jo biznio vieta randasi 4855 Potomac ave.

Persergsti Automobilių Vairuotojus

Trisdešimts du chicagiečiai žus automobilių nelaimėse per Labor Day savaitgalį, sako Chicago Motor Klubas, pasiremdamas savo apskaitliavimą praity metų skaitlinėmis.

Klubas persergsti automobilių vairuotojus nevažiuoti per greitai, per daug nepasitikėti kitų automobilių vairuotojais, ir negerti svaiginančių gėrimų.

Paieškomas V. Petrulevicz

Yra paieškomas Vincent Petrulevicz, kuris gyvena kur nors Chicagoje. Jam yra čekis parėjęs iš kito miesto. Jis pats, arba kas apie jį žino, tegul praneša laišku arba asmeniškai.

M. J. Tananevičius,
570 W. 18 St.